

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Rzeszów, dnia 28 września 2023 r.

Poz. 4470

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE NR P-II.4131.2.208.2023 WOJEWODY PODKARPACKIEGO

z dnia 26 września 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r., poz. 40 ze zm.),

STWIERDZAM NIEWAŻNOŚĆ

uchwały Nr LXII/1744/23 Rady Miasta Krosna z dnia 31 sierpnia 2023 r. w sprawie powołania Młodzieżowej Rady Miasta Krosna.

Uzasadnienie

Uchwałą Nr LXII/1744/23 z dnia 31 sierpnia 2023 r. Rada Miasta Krosna powołała Młodzieżową Radę Miasta (§ 1) oraz nadała jej statut w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały (§ 2).

Zgodnie z art. 5b ustawy o samorządzie gminnym gmina podejmuje działania na rzecz wspierania i upowszechniania idei samorządowej wśród mieszkańców gminy, w tym zwłaszcza wśród młodzieży, angażując ją w sprawy dla niej istotne (ust. 1); rada gminy może wyrazić zgodę na utworzenie młodzieżowej rady gminy z własnej inicjatywy lub na wniosek:

- 1) wójta,
- 2) podmiotów reprezentujących zainteresowane środowiska, w szczególności:
  - a) organizacji pozarządowych lub podmiotów określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 oraz z 2021 r. poz. 1038), działających na terenie danej gminy,
  - b) samorządu uczniowskiego lub samorządu studenckiego z terenu danej gminy (ust. 2).

Młodzieżowa rada gminy ma charakter konsultacyjny, doradczy i inicjatywny (ust. 5).

Rada gminy, tworząc młodzieżową radę gminy, nadaje jej statut określający w szczególności zasady działania młodzieżowej rady gminy, tryb i kryteria wyboru jej członków oraz zasady wygaśnięcia mandatu i odwołania członka młodzieżowej rady gminy.

W § 1 ust. 2 Statutu Rada Miasta postanowiła, że „Młodzieżowa Rada Miasta Krosna jest organem samorządowym uczącej się młodzieży ze szkół podstawowych z klas 7 i 8 oraz ze szkół ponadpodstawowych na terenie miasta Krosna z wyłączeniem szkół dla dorosłych i szkół wyższych”. Rozwinięcie tego przepisu znajduje się w § 3 ust. 1 pkt 5 i 6, § 19 ust. 2 Statutu oraz w Ordynacji wyborczej do Młodzieżowej Rady Miasta Krosna stanowiącej załącznik nr 1 do Statutu.

Z treści przytoczonych wyżej zapisów uchwały wynika, że czynne prawo wyborcze przysługuje uczniom jedynie szkołom wymienionym w wykazie będącym załącznikiem do Ordynacji. W konsekwencji, czynnego prawa wyborczego pozbawieni zostali uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych, zamieszkali na terenie Miasta Krosna i uczący się w szkołach położonych na terenie innych gmin.

W orzecznictwie sądowoadministracyjnym przyjmuje się, że za naruszenie istotne uznaje się uchybienie prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Jest to takie

naruszenie, które powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, sprzeczność ta jest oczywista i bezpośrednia i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją (zob. wyroki WSA z: 7 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 2197/16 ; 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/OI 859/18 ; 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18, wszystkie dostępne w CBOSA).

Oceniając w tym zakresie powyższe zapisy uchwały, wskazać przyjdzie, że tego rodzaju regulacja narusza art. 1 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Z treści tego przepisu wynika, że to mieszkańcy gminy tworzą wspólnotę samorządową. Z kolei przytoczony na wstępie art. 5b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym nakłada na gminę obowiązek działania na rzecz wspierania i upowszechniania idei samorządowej wśród mieszkańców gminy, w tym zwłaszcza wśród młodzieży, angażując ją w sprawy dla niej istotne. Nie sposób uznać, że działania te mają ograniczyć się wyłącznie do młodzieży zamieszkałej i uczącej się na terenie gminy (miasta).

Ze względu na konsultacyjny charakter młodzieżowej rady gminy, art. 5b można traktować jako prawną formę wspierania przez organ publiczny (radę gminy) środowisk i organizacji młodzieżowych przez przyznanie im - za pośrednictwem młodzieżowej rady gminy - możliwości oddziaływania na życie publiczne w społeczności lokalnej (Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz pod red. P. Chmielnickiego, Lexis Nexis 2010, s. 111-112).

Zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, mieszkańcy gminy tworzą z mocy prawa wspólnotę samorządową. Działalność młodzieżowej rady gminy stanowi jeden w przejawów aktywności tej części wspólnoty, dlatego prawidłowa interpretacja upoważnienia ustawowego wynikającego z ustawy o samorządzie gminnym musi być dokonywana z uwzględnieniem jej art. 1 ust. 1.

Jak podkreśla się w piśmiennictwie prawniczym, przynależność do wspólnoty gminnej powstaje, istnieje i gaśnie „z mocy prawa” (podkreśla to również przepis art. 16 ust. 1 Konstytucji RP). Oznacza to, iż jest ona obligatoryjna i niezbywalna. Mieszkaniec gminy nie może więc ani z własnej woli, ani z woli jakichkolwiek innych osób, organów lub instytucji pozostawać poza ramami wspólnoty samorządowej lub być z niej wykluczony (E. Olejniczak-Szałowska, Członkostwo wspólnoty..., s. 8; Z. Niewiadomski, W. Grzelczak, Komentarz..., s. 5).

Dla określenia przynależności do danej wspólnoty samorządowej, a także wiążących się z nią uprawnień, w tym wynikających z art. 5b ustawy o samorządzie gminnym, prawnie obojętna jest okoliczność uczęszczania do szkół położonych na terenie danej gminy (prowadzonych przez gminę) albo do szkół położonych na terenie innych gmin.

Tym samym nie znajduje uzasadnienia prawnego pozbawienie postanowieniami przedmiotowej uchwały czynnego prawa wyborczego do Młodzieżowej Rady tych członków wspólnoty, którzy uczęszczają do innych szkół niż te wymienione w załączniku do Ordynacji Wyborczej, również na terenie innych gmin.

Przedmiotowymi regulacjami Rada Miejska w Krośnie poszerzyła także czynne prawo wyborcze do Młodzieżowej Rady Miejskiej. Rozszerzenie to sprowadza się do przyznania go także uczniom szkół z terenu miasta Krosna, niebędących mieszkańcami Krosna.

Zasadnym jest zatem zarzut, że zapisy uchwały w sposób istotny naruszają art. 5b ust. 3 u.s.g. w związku z art. 7 Konstytucji, gdyż modyfikują krąg podmiotowy osób posiadających czynne prawo wyborcze w wyborach do rady młodzieżowej, co narusza zasadę równości wobec prawa i zakazu dyskryminacji wynikającą z art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji.

Konstytucja RP stanowi w art. 32, że wszyscy są wobec prawa równi i wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne, a nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny. Zgodnie natomiast z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw. Rada Miasta, ustalając zasady prawa wyborczego w wyborach do Młodzieżowej Rady, nie może zatem dyskryminować swych mieszkańców ze względu na uczęszczanie do szkoły nie znajdującej się na jej terenie.

W związku z powyższym należało stwierdzić nieważność przedmiotowej uchwały.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie, ul. Kraszewskiego 4A, za pośrednictwem Wojewody, w terminie 30 dni od jego otrzymania.

z up. WOJEWODY PODKARPACKIEGO
Zastępca Dyrektora Wydziału Prawnego i Nadzoru

Małgorzata Wąsacz